

Sotiboldiyeva Xikoyat Kamoljonovna

"Biznes va Tadbirkorlik oliy maktabi" MBA . GM_04 magistranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada menejment fanining zamonaviy yo'nalishlari va yondashuvlari tahlil qilinadi. Global raqamli iqtisodiyot, innovatsion boshqaruv, inson kapitali va loyiha menejmenti konsepsiyalarining ahamiyati yoritilgan. Tadqiqotda zamonaviy menejmentning tashkilot samaradorligini oshirishdagi o'rni, shuningdek, raqamli transformatsiya jarayonlari ta'siri tahlil etiladi.

Kalit so'zlar: menejment, zamonaviy yondashuv, innovatsion boshqaruv, raqamli transformatsiya, inson kapitali, agilik menejment, samaradorlik

Abstract: This article analyzes modern directions and approaches of management science. The importance of the concepts of global digital economy, innovative management, human capital and project management is highlighted. The study analyzes the role of modern management in increasing organizational efficiency, as well as the impact of digital transformation processes.

Keywords: management, modern approach, innovative management, digital transformation, human capital, agile management, efficiency

Bugungi globalashuv va raqamli iqtisodiyot sharoitida menejment fanining roli tobora ortib bormoqda. Tashkilotlar muvaffaqiyati endilikda faqat resurslardan to'g'ri foydalanish emas, balki zamonaviy boshqaruv yondashuvlarini qo'llash bilan ham belgilanadi. Shu sababli, menejmentning an'anaviy uslublaridan tashqari, yangi — raqamli, innovatsion, inson omiliga asoslangan va moslashuvchan boshqaruv tizimlari keng qo'llanilmoqda. Menejment tushunchasi tarixan an'anaviy va zamonaviy yo'nalishlar orqali rivojlandi. Taylor va Fayolning klassik nazariyalari samaradorlik va ish jarayonini tartibga solishga asoslangan bo'lsa, XXI asr menejmenti moslashuvchanlik, innovatsiya va inson kapitaliga e'tiborni o'z ichiga oladi. Zamonaviy menejment strategik fikrlash, moslashuvchanlik, innovatsion qarorlar qabul qilish va inson resurslarini samarali boshqarish asosida shakllangan. U tashkilot madaniyatini shakllantirish, jamoaviy hamkorlikni yo'lga qo'yish va yangi texnologiyalarni joriy etishni ham o'z ichiga oladi. Raqamli texnologiyalar menejmentning ajralmas qismiga aylangan. Sun'iy intellekt, avtomatlashtirilgan tizimlar, bulutli xizmatlar va Big Data tahlillari menejerlarga tezkor, asosli va strategik qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, raqamli menejment ichki jarayonlarni optimallashtirib, xarajatlarni kamaytiradi va raqobatbardoshlikni oshiradi. Zamonaviy tashkilotlarda inson omili asosiy resurs sifatida qaraladi. Xodimlarning motivatsiyasi, kasbiy o'sishi va kreativ salohiyatini rivojlantirish menejning asosiy vazifasi hisoblanadi. Inson kapitalini boshqarish korporativ madaniyat, liderlik va jamoaviy ruhni mustahkamlashga xizmat qiladi.

Tez o'zgaruvchan bozor sharoitida an'anaviy boshqaruv tizimlari yetarli natija bermaydi. Shu sababli Agile, Scrum va Lean metodologiyalari keng joriy etilmoqda. Bunda loyiha jamoalari qisqa sikllarda natijaga yo'naltirilgan ish uslubini qo'llaydilar, bu esa

innovatsion faollikni oshiradi va mijoz ehtiyojlariga tez javob berishni ta'minlaydi. Innovatsion menejment — yangi g'oyalarni yaratish, sinovdan o'tkazish va amaliyotga joriy etish tizimidir. Bu nafaqat texnologik yangiliklarni, balki marketing, xizmat ko'rsatish va tashkilot tuzilmasini yangilashni ham qamrab oladi, natijada korxona raqobatbardoshligini saqlaydi. Zamonaviy menejment strategik rejalashtirishni va qaror qabul qilishni o'z ichiga oladi. Global bozor, raqamli iqtisodiyot va tezkor o'zgaruvchan muhit sharoitida strategik qarorlar tashkilotning barqaror rivojlanishini ta'minlaydi. Global kompaniyalar, masalan, Google, Amazon va Tesla, zamonaviy menejment yondashuvlarini muvaffaqiyatli qo'llamoqda. Ular innovatsiya, raqamli texnologiyalar va inson kapitalini boshqarish orqali raqobat ustunligini ta'minlaydi. Yangi menejment yondashuvlarini joriy etishda texnologik qiyinchiliklar, xodimlarning qarshiligi va moliyaviy cheklovlar uchraydi. Shu sababli, o'quv dasturlari, treninglar va rahbarlik ko'nikmalarini rivojlantirish orqali muammolarni yengish mumkin. O'zbekiston Respublikasida menejment tizimini modernizatsiya qilish bo'yicha keng qamrovli islohotlar amalga oshirilmoqda. Davlat boshqaruvi, ta'lim, sog'liqni saqlash va iqtisodiyot sohalarida xalqaro tajribalarga asoslangan yangi boshqaruv modellarini joriy etish ishlari olib borilmoqda. "Raqamli O'zbekiston – 2030" dasturi doirasida boshqaruv tizimlarini raqamlashtirish, davlat xizmatlarini onlayn shaklga o'tkazish, shaffoflikni ta'minlash va ochiq ma'lumotlar bazasini yaratish yo'lida sezilarli natijalarga erishilmoqda. Oliy ta'lim muassasalarida ham menejment tizimi yangilanmoqda: o'quv jarayonlarini avtomatlashtirish, elektron jurnal va reyting tizimlari, innovatsion rahbarlik dasturlari keng joriy qilinmoqda.

Xulosa

Zamonaviy menejmentning asosiy yo'nalishlari — raqamli transformatsiya, inson kapitaliga e'tibor, innovatsion boshqaruv va moslashuvchanlik tamoyillariga asoslanadi. Bunday yondashuvlar tashkilotlarga o'zgaruvchan iqtisodiy muhitda barqaror faoliyat yuritish, samaradorlikni oshirish va raqobat ustunligini qo'lga kiritish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Drucker, P. F. Management Challenges for the 21st Century. HarperBusiness, 1999.
2. Mintzberg, H. The Nature of Managerial Work. Harper & Row, 1973.
3. Robbins, S. P., & Coulter, M. Management. Pearson Education, 2021.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish to'g'risida"gi PQ-6079-son qarori, 2020-yil 28-oktabr.
5. Karakulov B., "Zamonaviy menejment yondashuvlari va ularning samaradorligi", O'zbekiston iqtisodiy axborotnomasi, №2, 2023.